

Dato: 14. august 2023

Sagsnummer: 00.30.00-S00-16-20

Sagsbehandler: Tina Nørgaard

Ansættelsessted: Økonomi & Analyse

Baggrund og formål

Forsyningsvirksomhedernes gæld til Rødovre Kommune udgjorde ved udgangen af 2022 ca. 125 mio. kr., heraf udgør fjernvarmeforsyningsens gæld ca. 88 mio. kr. Påtænkte investeringer for udbygning af fjernvarmeforsyningen på ca. 1,6 mia. kr. i perioden 2024-2030 vil forøge denne gæld betydeligt frem mod 2030. Dette skyldes, at hele Rødovre Kommune forventes udbygget med fjernvarme til alle en-familie boliger i de nuværende gasforsynede områder, i alt ca. 5.500 ejendomme. I notat af 10. januar 2022 var forventningen, at udgiften til de påtænkte investeringer for udbygning af fjernvarmeforsyningen var på ca. 400 mio. kr. Ændringen i udgiften skyldes bl.a. de uroligheder, krigen i Ukraine har bidraget med, samt regeringens udmelding om udbygning af fjernvarme inden udgangen af 2028, som har betydet øgede priser til både varekøb og entreprenørydelser. Endvidere var der i budget 2022 forudsat 50% tilslutning af kunder, i budget 2024 er forudsat 90% tilslutning. Det er også besluttet at give 100% rabat på tilslutningsbidrag i udbygningsområderne, så hele investeringen skal betales af nuværende og nye kunder. Der er ligeledes vedtaget en abonnementsordning til kunderne, som også har øget investeringsudgifterne. Disse investeringer bliver dog over tid dækket/tilbagebetalt af en takst fra de, der har valgt abonnementsordning.

Formålet med notatet af 10. januar 2022 var at beskrive og vurdere tre mulige scenarier for udviklingen af fjernvarmeforsyningsens gæld i forhold til Rødovre Kommune. Dette notat opdaterer og vurderer de 3 mulige scenarier. Scenarierne har forskellige formål og konsekvenser, men er alle baseret på den langsigtede investeringsplan angående udbygningen af fjernvarmeforsyningen. Notatet fra 2022 tog udgangspunkt i budget 2022, mens dette opdaterede notat tager udgangspunkt i budgetforslag for 2024. Den forventede langsigtede investeringsplan for fjernvarmeforsyningen for budget 2024 fremgår af bilaget til notatet.

Notatet forholder sig ikke til den tilsvarende og forventede gældsudvikling på affaldsområdet, idet denne – i modsætning til fjernvarmeområdet - er af mere afdæmpet karakter. Den forventede gældsudvikling for såvel fjernvarme- som affaldsområdet fremgår af notatets bilag.

Indstilling

Det indstilles fortsat, at den gældsmæssige håndtering finder sted inden for rammerne af scenarium 1 jf. nedenstående tabel 1.

Sagsfremstilling

Den gældsmæssige håndtering af den forventede fjernvarmeudbygning kan foretages på flere måder afhængigt af, hvad formålet er. Tre scenarier med forskellige primære formål er angivet i tabel 1.

Tabel 1: Scenarier for udviklingen af fjernvarmeforsynings gæld til Rødovre Kommune

A	Formål og Metode		Konsekvenser		
	B	C	D	E	F
Nr.	Primært formål	Metode til opnåelse af primært formål	I hvilket år er gælden fuldt afviklet?	Scenariets samlede renteomkostninger for fjernvarmekunderne	Effekt for variabel takst for fjernvarmekunderne?
Scenarium 1 <i>Status quo 2023-2030</i>	Jævn og stabil takstudvikling	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Anvende data fra BF 2024 ➤ 30-årige afskrivninger 	2059	Middel (men stadig høje som følge af den markante udgift til udbygning)	Takst siger fra 386 kr./MWh i 2023 til 783 kr./MWh i 2029 incl. konsekvensopdateringer som følge af almindelige prisstigninger*
Scenarium 2 <i>Maksimal låntagning</i>	Sikre maksimal låntagning	Driftsindtægter- og udgifter er tilnærmelsesvis lige store i investeringsperioden 2023-2029 i kommunens budget	2059	Relativt høje (begrundet i den udskudte tilbagebetaling på lån)	Perioden 2023-2029: Mindre takstfald i 2024 til 348 kr./MWh herefter mindre takststigning frem mod 2029, Perioden fra 2030: Markant takststigning fra 448 kr./MWh i 2029 til 840 kr./MWh kr. i 2030
	Udskudt tilbagebetaling på lån: Tilbagebetalingen påbegyndes først i 2030 (når den nuværende investeringsplan er fuldført)	Afskrivninger påbegyndes først i 2030**			
Scenarium 3 <i>Hurtigere gældsnedbringelse</i>	Opnå lavere renteudgifter end i 1. og 2. scenarium.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hurtigere gældsnedbringelse ➤ Reduceret afskrivningsperiode (til 15 år) 	2044	Relativt lave (begrundet i den hurtigere gældsnedbringelse)	Markant takststigning (begrundet i den hurtigere gældsnedbringelse) Takst siger fra 386 kr./MWh i 2023 til 1.072 kr./MWh i 2029

*Primært som følge af de markante prisstigninger på varekøb og entreprenørydelser, 100% rabat på tilslutningsbidrag i udbygningsområder samt væsentligt øgede renteudgifter

** En mindre årlig afskrivning på 0,1 mio. kr. vil dog ikke kunne undgå

Ad. Formål og metode

Scenarium 1 fungerer som basisscenariet og illustrer situationen uden ændringer i fx afskrivningsperioder eller takster (dog undtaget konsekvensopdateringer). Det primære formål (kolonne B) er at sikre en jævn og stabil takstudvikling for fjernvarmekunderne. Grundlaget for scenarium 1 er budgetforslag 2024-2027, herunder den langsigtede investeringsplan for 2024¹.

Det bemærkes, at der i alle årene i scenarium 1 budgetteres med et driftsoverskud, som samlet beløber sig til 248 mio. kr. i perioden 2023 til 2029. Driftsoverskuddet skal bruges før låntagning kan komme på tale, hvilket er en følge af Indenrigs- og Boligministeriets lånebekendtgørelse. De budgetterede

¹ For årene 2028-2030 er der udarbejdet et supplerende overslag over driftsindtægter- og udgifter.

nettodriftsoverskud bidrager derfor *alt andet lige* til en reduktion i fjernvarmeforsyningsens gæld til Rødovre Kommune.

Scenarium 2 og 3 skal derimod – ud fra forskellige primære formål – opfattes som alternative veje til håndtering af den relative store gæld, der vil opstå i relation til finansiering af fjernvarmeudbygningen jf. den langsigtede investeringsplan.

I scenarium 2 er formålet at skabe grundlag for maksimal låntagning til de påtænkte anlægsinvesteringer, hvilket som bekendt ikke var muligt i scenarium 1 grundet de årlige driftsoverskud. En forudsætning herfor er, at driftsindtægter og udgifter i kommunens budget for fjernvarmeforsyningen i 2023-2029 så vidt muligt er lige store samt, at afskrivning først påbegyndes i 2030.

Formålet med scenarium 3 er at opnå lavere renteudgifter for fjernvarmekunderne end under scenarium 1. Metoden er, at den optagne gæld bliver tilbagebetalt væsentligt hurtigere end under scenarium 1 ved at afskrivningsperioden reduceres til 15 år mod normalt 30 år. Det bemærkes, at driftsoverskuddet i scenarium 3 i perioden 2023 til 2029 samlet beløber sig til 476 mio. kr., hvilket derfor er markant højere end under scenarium 1, hvor driftsoverskuddet i den omtalte periode udgjorde 248 mio. kr.

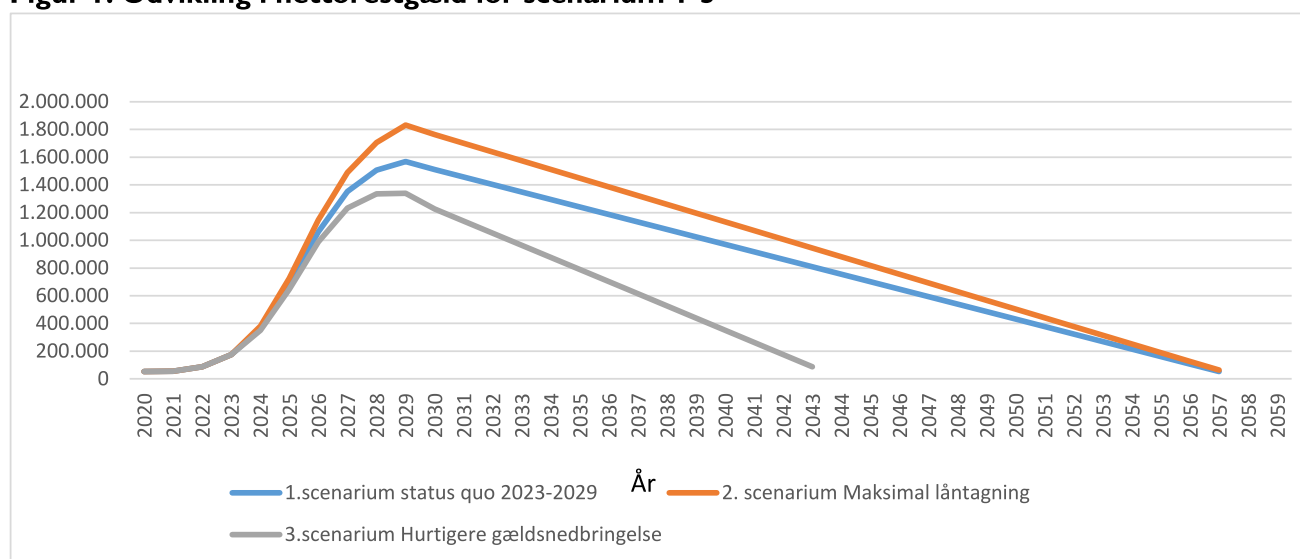
Ad. Konsekvenser

I tabel 1's højre side er scenariernes konsekvenser angivet i forhold til, hvornår gælden er fuldt afviklet (kolonne D), de samlede renteomkostninger for fjernvarmekunderne (kolonne E) samt for den variable takst for fjernvarmekunderne (kolonne F).

Gældsudvikling (udbygning af kolonne D)

Den umiddelbare udvikling i fjernvarmeforsyningsens nettoestgæld for de forskellige scenarier er angivet i figur 1. Fælles for scenarium 1 og scenarium 2 er, at nettogælden er fuldt afviklet i 2058 og svarende til året, hvor de underliggende aktiver er fuldt afskrevet. Den forholdsvis store gældsforøgelse frem mod 2029 i scenarium 2 i forhold til scenarium 1 skyldes, at der i scenarium 2 ikke afdrages på gælden i projektperioden, hvor fjernvarmeudbygningen finder sted frem til og med 2029. Til gengæld afdrages der så tilsvarende mere i den efterfølgende periode frem mod 2058 i scenarium 2 i forhold til scenarium 1.

Figur 1: Udvikling i nettoestgæld for scenarium 1-3

I scenarium 3 er gælden fuldt afviklet allerede i år 2043, hvilket – i forhold til scenarium 1 – indebærer en langsommere gældsopbygning frem mod 2029 og hurtigere gældsnedbringelse i tiden derefter.

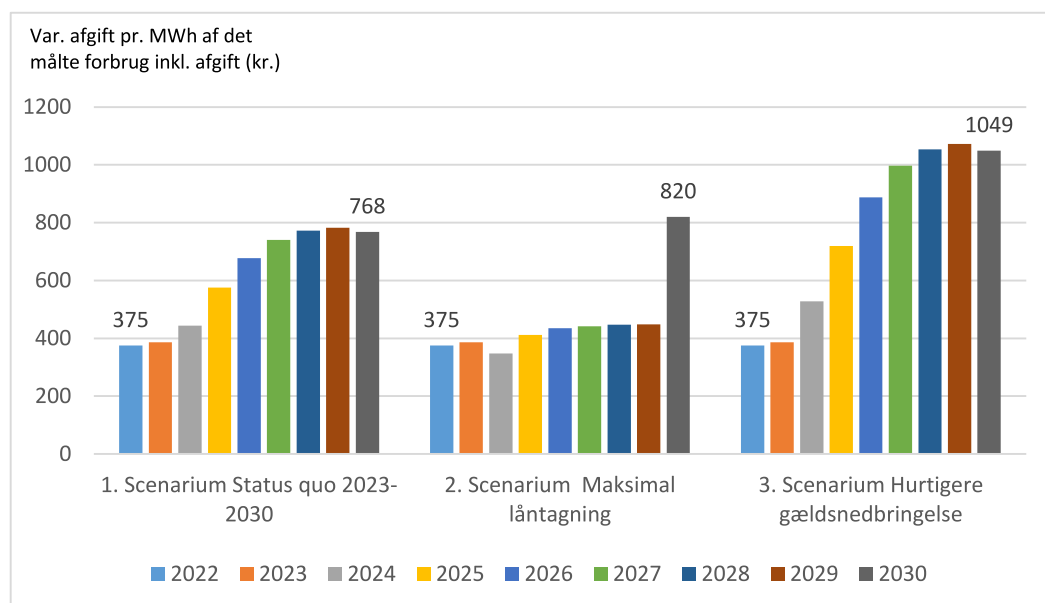
Samlede renteudgifter (udbygning af kolonne E)

De samlede renteudgifter er nært forbundet med hvor stor gælden bliver og hurtigt den afvikles. Derfor vil scenarium 2 med maksimal låntagning indebære de relativt højeste renteudgifter i perioden. Omvendt vil scenarium 3 med en hurtigere gældsnedbringelse medføre de relative laveste renteudgifter i perioden. Scenarium 1 vil ligge imellem 2 og 3 scenarium, hvorfor renteudgifterne her er på et middelniveau. For Rødovre Kommunes "bundlinje" indebærer den fulde låntagning ikke en forbedring af kommunens "bundlinje" i budgetlægningen. Der sker nemlig blot en konvertering af driftsoverskuddet til en lånemulighed og begge bidrager lige positivt til bundlinjen. Ved lån tilskrives yderligere renter, som fjernvarmekunderne skal tilbagebetale til kommunen.

Effekt i forhold til variabel takst for fjernvarmekunderne (udbygning af kolonne F)

Scenariernes konsekvenser for den variable fjernvarmetakst for fjernvarmekunderne er angivet i figur 2 for perioden 2022-2030. Det er bevidst fravalgt at se på mulige ændringer i den faste takst for fjernvarmekunderne, idet denne – modsat den variable takst – ikke indbefatter et incitament til at "spare på varmen". Det er muligt at indføre et særligt udbygningstillæg i f.eks. 20 år, som kun omfatter fjernvarmekunder i udbygningsområderne. Udbygningstillægget kan bruges til at betale den højere anlægsinvestering i disse områder. Udbygningstillægget skal være besluttet indført af Kommunalbestyrelsen, inden der annonceres for udbygningen. Ellers kan fjernvarmekunderne med rette føle sig ført bag lyset, fordi de har tilsluttet sig på et ufuldstændigt grundlag.

Figur 2: Scenarium 1-3 konsekvenser for variabel takst for fjernvarmekunderne 2022-2030

Takststigningerne i scenarium 1 skyldes foruden konsekvensopdateringerne, at krigen i Ukraine og regeringens udmelding om udbygning af fjernvarme inden udgangen af 2028 har medført kraftigt forøgede priser til både varekøb og entreprenørydelser. Endvidere var der i budget 2022 forudsat 50% tilslutning af kunder. I budgetforslag 2024 er der forudsat 90% tilslutning (svarende til alle de kunder, der har mulighed for at blive tilsluttet fjernvarme). Beslutningen om at give 100% rabat på tilslutningsbidrag i udbygningsområderne, så hele investeringen i udbygning af fjernvarme i hele Rødovre Kommune skal betales

af nuværende og nye kunder, medfører ligeledes højere takster for alle kunder. Den vedtagne abonnementsordning får forventeligt ikke betydning for den variable takst, da afskrivninger af denne investering dækkes af tilsvarende indtægt fra abonnementsordningen.

I scenarium 2 sker der en mindre fald i taksten i 2024, hvorefter der sker en mindre stigning i 2025 med nogenlunde uændrede niveau frem til 2029. Dette skyldes, at der ikke foretages afskrivninger før 2030. Dette er også årsagen til, at taksten stiger markant fra 2029 til 2030.

Den markante stigning i taksten i scenarium 3 skyldes den afkortede afskrivningsperiode (til 15 år), hvilket er nødvendigt at gennemføre for, at gælden bliver hurtigere afviklet.

Det bør gøres klart for fjernvarmekunderne, inden der annonceres for udbygningen, såfremt dette scenarium 2 eller 3 vælges.

Ændringer i den variable takst kan både indbefatte en signalværdi samt betyde ændringer i forbrugeradfærden hos eksisterende samt potentielle fjernvarmekunder. Krigen i Ukraine og de stigende gaspriser har ændret forbrugeradfærden markant, hvilket også fremgår af tabel 2, hvor disse effekter er angivet.

Tabel 2: Takstændringernes mulige effekter i forhold signalværdi samt forbrugeradfærd

A	B	C	D
	Konsekvenser for variabel takst for fjernvarmekunderne?	Umiddelbar signalværdi	Ændring af forbrugeradfærd (alt andet lige)
1.Scenarium <i>Status quo 2023-2030</i>	En fordobling af taksten fra 2023 til 2029	➤ Omstilling til grøn varme koster. Og den valgte model med 100% rabat på tilslutningsbidrag får betydning for alle kunder.	➤ Antagelig ingen, da gaspriserne også stiger, og fjernvarme er et billigere tilbud end varmepumpe på lang sigt.
2.Scenarium <i>Maksimal låntagning</i>	Perioden 2023-2029: Moderat takststigning med takstfald i 2024	➤ Fjernvarme skal være billigere, da det er en grøn opvarmningsform	➤ Øget tilslutning til fjernvarmen (der ikke er et problem i 2023) ➤ Mindre incitament til at spare på varmen
	Perioden efter 2030: Markant takststigning	➤ Evt. usikkerhed om kommunen fortsat ønsker understøtte en lav pris på fjernvarme	➤ Færre tilslutninger til fjernvarmen evt. udmeldelser ➤ Evt. beskyldning om bondefangeri, da takststigningen er stor fra 2029 til 2030
3.Scenarium <i>Hurtigere gældsnedbringelse</i>	Markant takststigning	➤ Udbygningen koster penge, hvilket kun fjernvarmekunderne kan betale	➤ Evt. færre tilslutninger og evt. udmeldelser

Samlet vurdering

Ud fra en samlet vurdering er det indstillingen, at den kommende fjernvarmeudbygning fortsat finder sted inden for rammerne af scenarium 1. Dette skyldes, at scenariet bedst muligt tilgodeser hensynet til dels en jævn og stabil om end stigende udvikling i den variable takst for fjernvarmekunderne, og dels at de samlede renteomkostninger kan holdes på et forsvarligt niveau. Det bemærkes, at scenariet i hovedsagen svarer til den måde den hidtidige fjernvarmeudbygning er blevet finansieret på i Rødovre Kommune, når der ses bort fra 100% rabat på tilslutningsbidrag.

Det minimale ændring i den variable takst for fjernvarmekunderne ved valg af senarie 2 fra 2023 til 2029 kan umiddelbart virke hensigtsmæssig, idet det øger incitamentet for fjernvarmetilslutning. Ulempen herved er dog en meget betydelig takststigning i 2030, hvilket kan afstedkomme afmeldinger og beskyldninger om at være blevet ført bag lyst. Hertil kommer, at de samlede renteomkostninger vil blive markant højere end under scenarium 1. Desuden er der ikke problemer med tilmelding til fjernvarme efter Ruslands invasion af Ukraine.

Scenarium 3 vil med sikkerhed samlet give de laveste renteudgifter som følge af den reducerede tilbagebetalingsperiode. Ulempen er dog en markant stor stigning i den variable takst for fjernvarmekunderne.

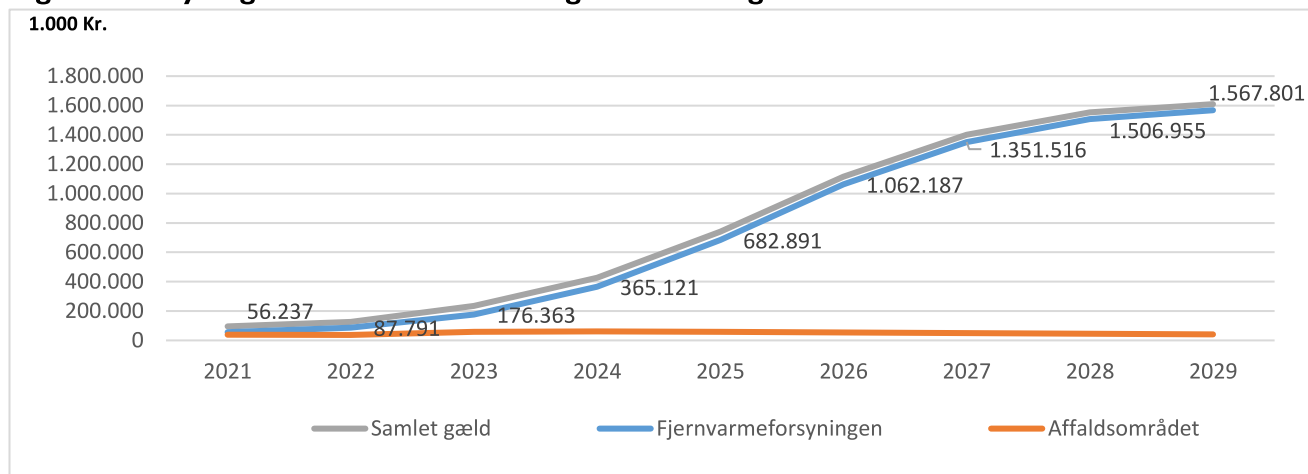
Bilag: Langsigtet investeringsplan

I henhold til BF 2024-2027 er der følgende langsigtede investeringsplan for fjernvarmeområdet.

Tabel 3. Langsigtede investeringer på fjernvarmeområdet

Mio. kr.	2024	2025	2026	2027	2028	2029	I alt
Nye forbrugere til fjernvarme	11	3	3	3	3	3	26
Udbygning af vekslerstationer	4	4	4	4	4		21
Brugerinstallationer på abonnement	13	29	37	32	19	11	141
Udbygning af fjernvarme, nord for Roskildevej	87	104	95				287
Udbygning af fjernvarme, Syd for Roskildevej	75	86	85				246
Udbygning af fjernvarme, Syd for Jyllingevej	1	115	115	115			345
Udbygning af fjernvarme, Nord for Jyllingevej		1	78	78	78		236
Udbygning af fjernvarme, Islev			1	107	107	107	322
I alt	190	342	418	340	212	121	1623

Figur 3: Forsyningsområdets forventede gældsudvikling 2021-2029

Kilde: Regnskab 2021 og 2022 samt Budgetforslag 2024-2027 samt egne beregninger.